

ARBEJDSGANG FOR UDTRAPNING AF ANTIPSYKOTISK MEDICIN

STRUER KOMMUNE

AUGUST 2022

NEDBRINGELSE AF FORBRUGET AF ANTIPSYKOTISK MEDICIN

I Struer Kommune er målsætningen at nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin med 50 % - samme målsætning som i den nationale demenshandlingsplan. Forbruget i Struer Kommune, ligger på samme niveau som på landsplan, hvor ca. 20 % af ældre med demenssygdom får antipsykotisk medicin.

- I Struer Kommune vil vi nedbringe forbruget, således at max. 10% af borgere med demenssygdom får antipsykotisk medicin. Det vil betyde en reducere på 50%. I tillæg til at nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin, vil vi i Struer Kommune også arbejde for at nedbringe forbruget af benzodiazepiner og benzodiazepin lignende præparater.

For at opnå ovenstående målsætning, er der udarbejdet en systematisk arbejdsgangsbeskrivelse for udtrapning af antipsykotisk medicin og benzodiazepiner.

Målgruppe:

- 1. fase: alle borgere på kommunens plejecentre
- 2. fase: alle borgere med demens, som bor i eget hjem

Udtrapning er rettet mod følgende medicingrupper:

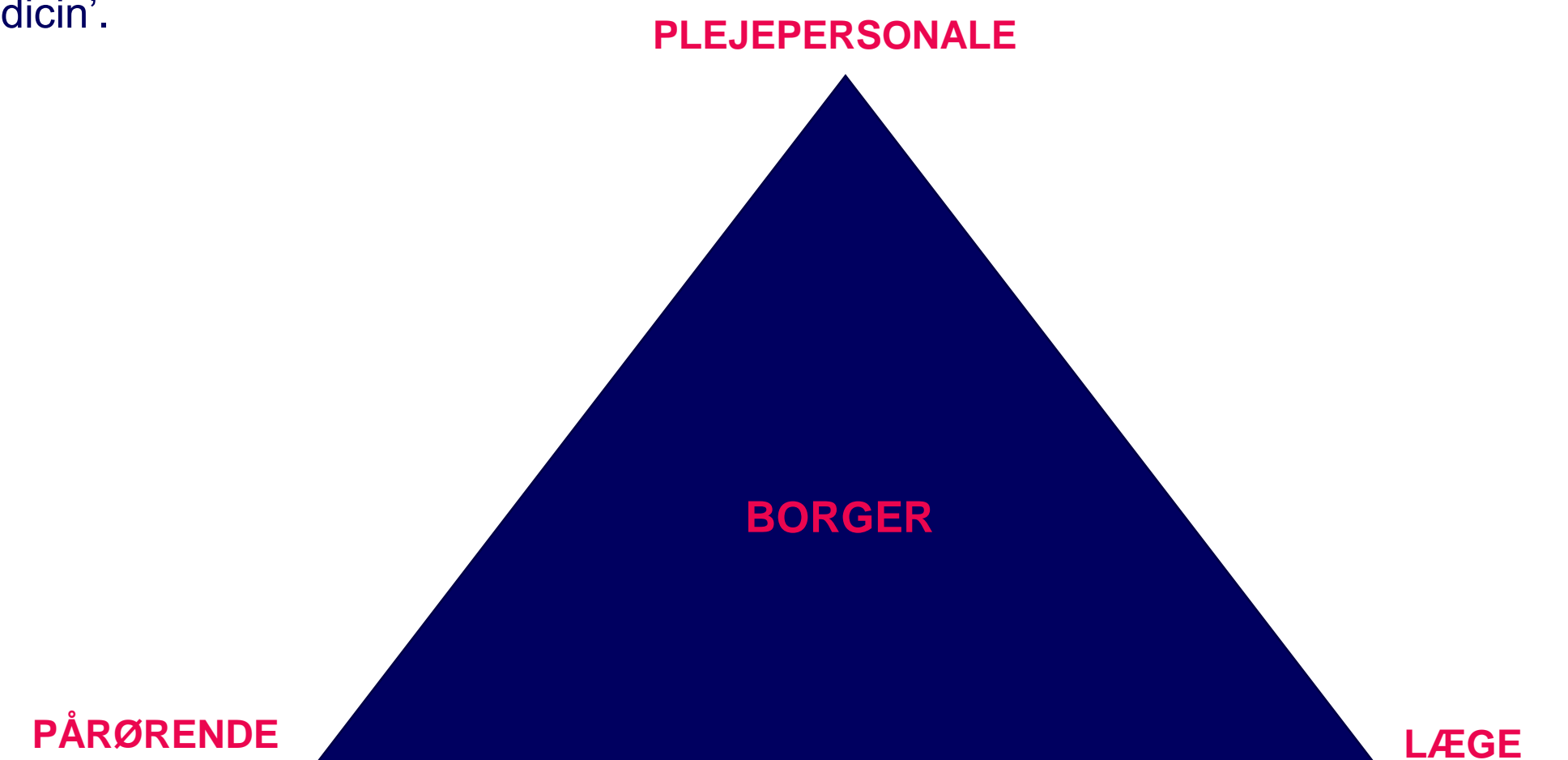
- Antipsykotisk medicin
- Benzodiazepiner
- Benzodiazepin lignende farmaka

I det følgende materiale, benævnes de tre medicingrupper også blot som 'medicin'.

Udtrapning af antipsykotisk medicin, skal ske i et samarbejde mellem borger, plejepersonale, læge og pårørende.

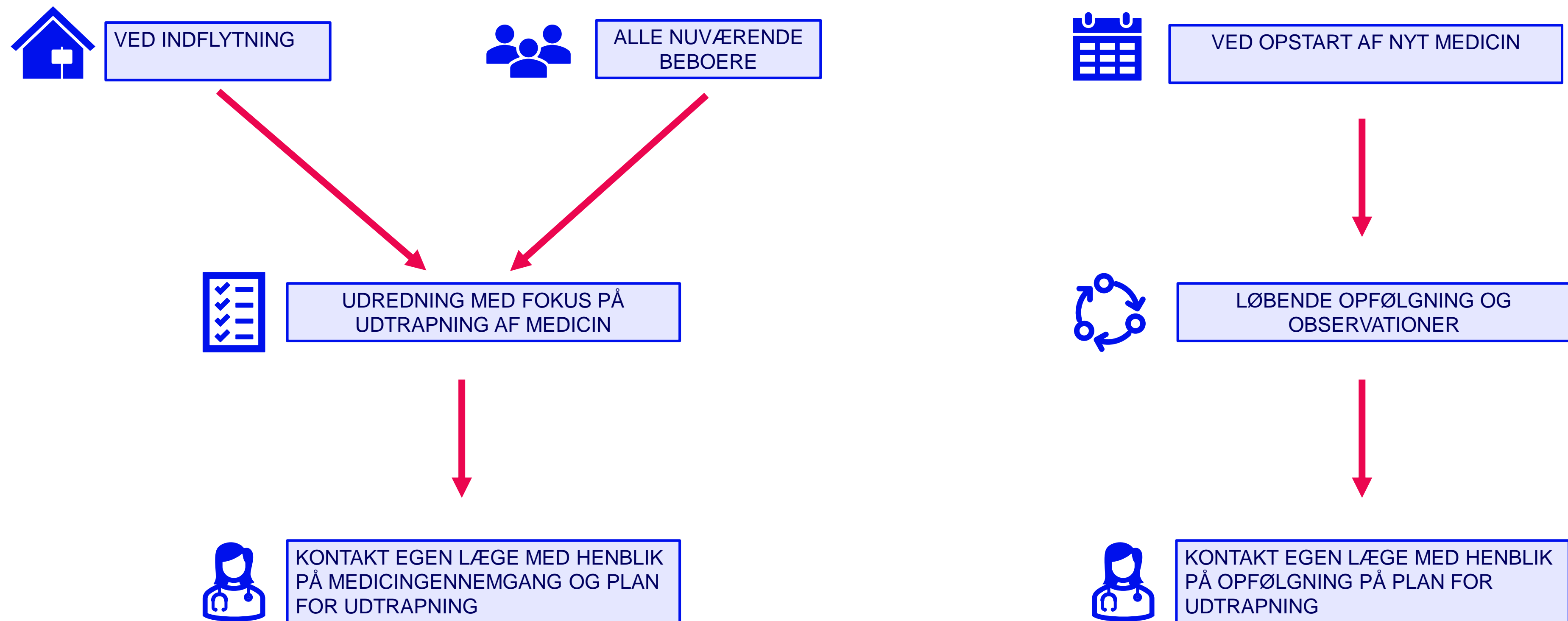
Det er vigtigt at inddrage de pårørende i et samarbejde, når udtrapning overvejes eller hvis borgerens adfærd ændres. De kan have vigtige informationer, da de kender borgerne bedst. Det kan særligt være omkring adfærdændringer, forandringer i borgerens hverdag, livshistorie, døgnrytme, bivirkninger til medicin mm. Det er også vigtigt at de løbende informeres i en udtrappingsproces eller i forbindelse med opstart af nyt medicin.

Det er lægerne, som i kraft af deres ordinationer, kan være med til at lægge en plan for udtrapning af medicin eller udtrappingsplan ved opstart af nyt medicin. Derfor er både almen praksis og gerontopsykiatrien vigtige samarbejdspartnere. Plejepersonalet har en vigtig opgave i at videregive informationer om de observationer de gør sig omkring borgerne.

SYSTEMATISK ARBEJDSGANG FOR UDTRAPNING

- I følgende situationer skal der tages stilling til om antipsykotisk medicin, benzodiazepiner og benzodiazepin lignende præparater kan seponeres:

Alle borgere (nuværende beboer) på Struer Kommunes plejecentre, der får antipsykotisk medicin, benzodiazepiner og benzodiazepin lignende præparater, skal senest udgangen af 2022 være gennemgået med henblik på plan for udtrapning.

UDTRAPNING SKAL OVERVEJES VED FØLGENDE PRÆPARATER:

Antipsykotika - 1. generation
Lavdosis
Flupentixol
Haloperidol
Pimozid
Middeldosis
Periciazin
Perfenazin
Prochlorperazin
Zuclopenthixol
Højdos
Chlorprothixen
Levomepromazin
Melperon
Pipamperon
Sulpirid

Antipsykotika - 2. generation
BrexpiSprazol
Cariprazin
Risperidon
Paliperidon
Olanzapin
Asenapin
Sertindol
Aripiprazol
Lurasidon
Ziprasidon
Quetiapin
Clozapin
Amisulprid

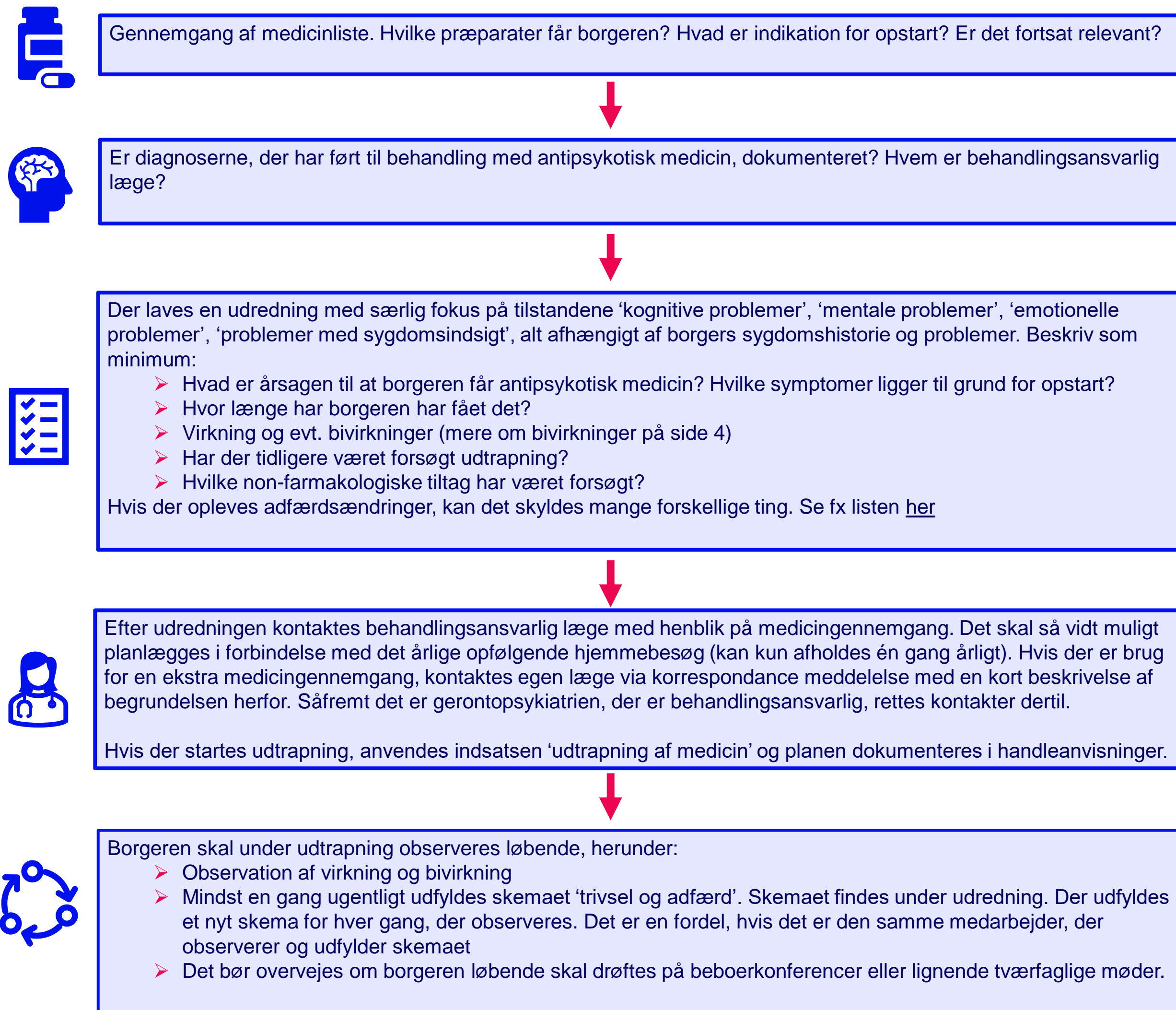
Benzodiazepiner og benzodiazepinlignende farmaka
Anxiolytika
Alprazolam
Bromazepam
Chlordiazepoxid
Clobazam
Clonazepam*
Diazepam
Lorazepam
Oxazepam
Hypnotika
Nitrazepam
Triazolam
Zolpidem
Zopiclon

TYPISKE BIVIRKNINGER

- Sedation
- Konfusion,
- Ortostatisk hypotension
- Takykardi
- Ekstrapyramidale bivirkninger (EPS - indre uro, rysten, stivhed, rykvisse bevægelser m.m.) – også ved 2. generations antipsykotika
- Apopleksi ses især i starten af behandlingen, men risikoen aftager i løbet af ca. 3 mdr.
- Sjældne, men alvorlige, bivirkninger som agranulocytose og neutropeni (clozapin) eller malignt neuroleptikasyndrom ses også hyppigere hos ældre med demens end hos andre
- Dødeligheden øges 2-5 gange, hvis borgere med demens får antipsykotisk medicin – jo højere dosis jo større risiko

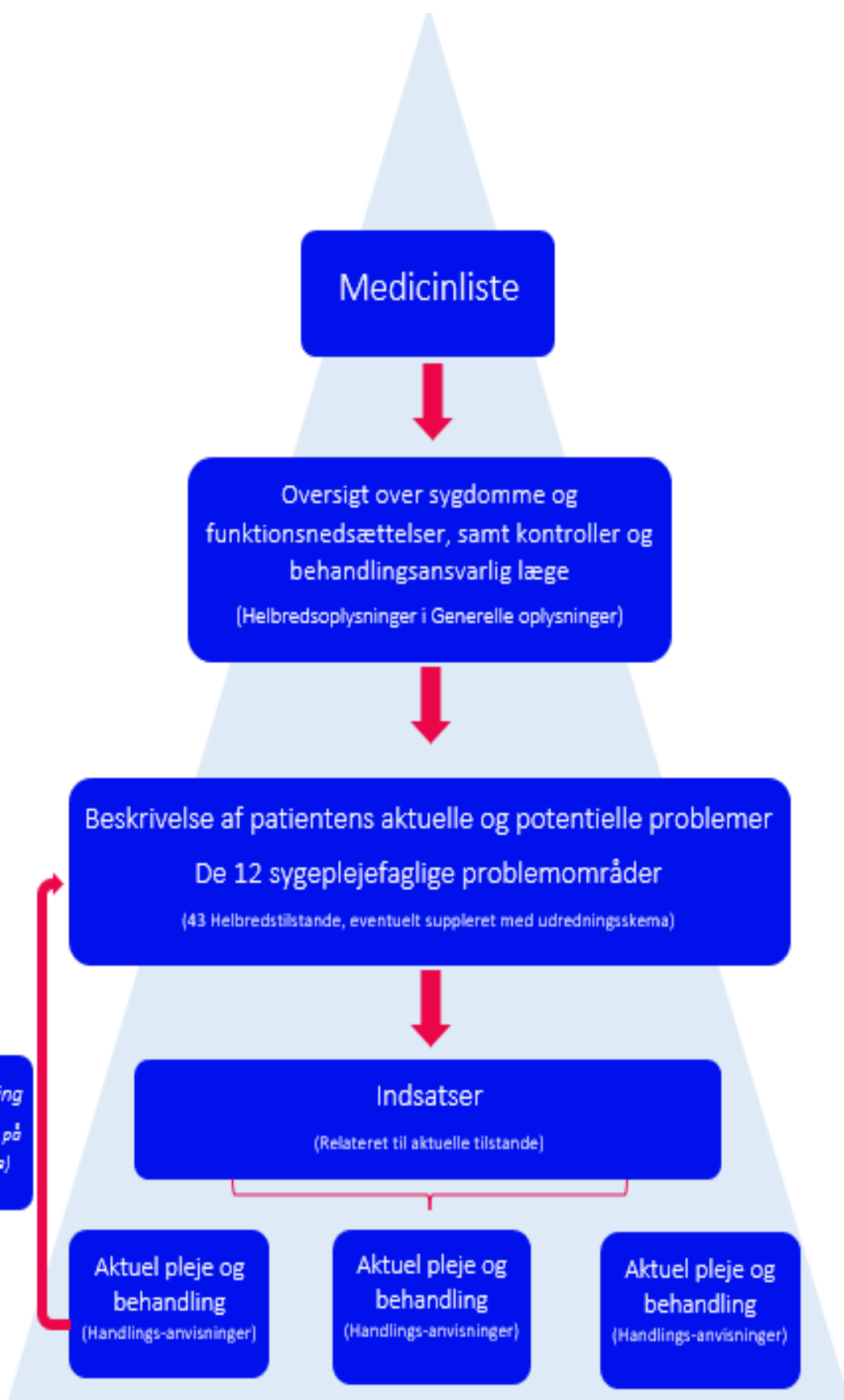
UDTRAPNING AF MEDICIN VED NUVÆRENDE BORGERE OG NYINDFLYTTETE BORGERE

- Alle beboer, der pr. 1. september 2022 bor på ET plejecenter, som har ordineret antipsykotisk medicin, benzodiazepiner eller benzodiazepin lignende farmaka, skal senest med udgangen af 2022, vurderes med henblik på udtrapning af ovenstående medicin
- Alle borgere, der flytter på plejecenter, som har ordineret antipsykotisk medicin, benzodiazepiner eller benzodiazepin lignende farmaka, skal vurderes med henblik på udtrapning af ovenstående medicin
- Vurderingen omfatter en grundig gennemgang ud fra nedenstående fremgangsmåde med afsæt i dokumentationstrekanten. Herefter tages der kontakt til egen læge med henblik på udtrapning og plan for udtrapning

HUSK ALTID AT INDDRAGE BORGERE OG PÅRØRENDE I BESLUTNINGER. DOKUMENTER GIVET INFORMATION OG SAMTYKKE

Skemaerne ses som tabel under data. Her er det muligt at følge udviklingen over tid

OPSTART AF NYT MEDICIN

Før opstart med antipsykotisk medicin, benzodiazepiner eller benzodiazepinlignende farmaka skal følgende overvejes:

- Er der forsøgt med relevante non-farmakologiske tiltag (værktøjskassen)
- Er årsager til adfærdsændringer udredt, herunder evt. somatiske symptomer. Se [her](#)
- Er der lavet udredning på relevante tilstande?
- Er borgeren drøftet på beboerkonference? Med sygeplejerske? Funktionsleder?
- Nyt medicin opstartes som udgangspunkt ikke i vagter

Hvis der alligevel ses et behov for opstart af medicin, kontaktes lægen. Her er det vigtigt:

- At der rettes henvendelse via korrespondancemeddelelse
- at der er gøres og præcis rede for ovenstående
- at der aftales, hvornår og hvordan, der skal følges op på virkning/bivirkning

Ved opstart af medicin skal der laves en udredning på relevante tilstande. Beskriv som minimum:

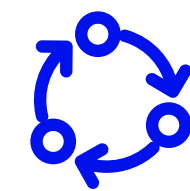
- Hvad er indikation for opstart af medicin
- Hvilke symptomer er årsag til dette

Der laves handleanvisninger for medicinadministration og udtrapning. Her beskrives følgende:

- Hvad skal gøres?
- Hvordan skal det gøres?
- Hvem skal gøre det?
- Beskriv hvilke observationer der skal gøres, og hvornår det skal gøres
- Henvi eventuelt til målinger og andre handleplaner
- Beskriv hvornår næste opfølgning skal være (det skal aftales med lægen).

Der oprettes indsatserne 'medicinadministration' og 'udtrapning af medicin'. Her beskrives følgende:

- Hvordan medicinen administreres og hvilke bivirkninger man skal være opmærksom på
- Plan for udtrapning

Borgeren observeres løbende, herunder:

- Observation af virkning og bivirkning
- Mindst en gang ugentligt udfyldes skemaet 'trivsel og adfærd'. Skemaet findes under udredning. Der udfyldes et nyt skema for hver gang, der observeres. Det er en fordel, hvis det er den samme medarbejder, der observerer og udfylder skemaet
- Det bør overvejes om borgeren løbende skal drøftes på beboerkonferencer eller lignende tværfaglige møder.

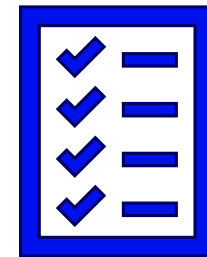
HUSK ALTID AT
INDDRAGE BORGERE
OG PÅRØRENDE I
BESLUTNINGER.
DOKUMENTER GIVET
INFORMATION OG
SAMTYKKE

Skemaerne ses som tabel under data.
Her er det muligt at følge udviklingen
over tid

OBSERVATIONER I FORBINDELSE MED UDTRAPNING AF MEDICIN ELLER FØR OPSTART AF NYT MEDICIN

- Nedenstående kan med fordel drøftes på beboerkonferencer eller andre tværfaglige møder

Somatiske symptomer

- TOBS
- Urinstix
- Obstipation
- Infektion
- Smerter
- Forværring af kronisk sygdom
- Søvnmønster
- Væske og ernæring

Funktionsevne

- Faldtendens
- Gangfunktion/funktionsniveau

Medicin

- Medicinændringer
- Bivirkninger
- Brug af PN medicin

Har borgeren ændret adfærd, kan det evt. skyldes:

- Ændringer i plejegruppen
- Ændringer i beboernes lejlighed
- Familierelationer, Sygdom/død
- Nye beboer

Andet

- Livshistorie

Non-farmakologiske tiltag

- Er der forsøgt med non-farmakologiske tiltag?
- Er der uforsøgte tiltag, som kan være relevant? Søg inspiration i 'værktøjskassen'

HUSK ALTID AT INDDRAGE
BORGERE OG
PÅRØRENDE ELLER
ANDRE
RESSOURCEPERSONER

SKEMAET 'TRIVSEL OG ADFÆRD'

- Bruges ved opstart af nyt medicin og under udtrapning, hvor borgeren skal scores minimum 1 gang ugentlig. Det er en fordel, hvis det er den samme medarbejder, der observerer og udfylder skemaet.

Observationsskema – Trivsel og adfærd		Gem som udfyldt		Gem nu	Annullér		Gem og send som Medcom
* Placering	Ikke tilknyttet forløb						
Status							
Tags							
Observations dato	06-09-2022	10:13					
Hvilke ændringer er der foretaget i borgerens medicin (siden sidst)?							
1. Beboerens evne til at reagere på somatiske symptomer/sygdomme (beboerens evne til at reagere fx på smerter)	☐ 1 = Ringe grad	☐ 2 = Mindre grad	☐ 3 = Nogen grad	☐ 4 = Høj grad	☐ 5 = Meget høj grad		
2. Beboerens evne til at udtrykke indre tilstand (fx glæde, sorg, tristhed)	☐ 1 = Ringe grad	☐ 2 = Mindre grad	☐ 3 = Nogen grad	☐ 4 = Høj grad	☐ 5 = Meget høj grad		
3. Beboerens evne til at koncentrere sig (fx huske hændelser)	☐ 1 = Ringe grad	☐ 2 = Mindre grad	☐ 3 = Nogen grad	☐ 4 = Høj grad	☐ 5 = Meget høj grad		
4. Beboerens evne til at falde i søvn/sammenhængende søvn.	☐ 1 = Ringe grad	☐ 2 = Mindre grad	☐ 3 = Nogen grad	☐ 4 = Høj grad	☐ 5 = Meget høj grad		
5. Beboerens evne til at udtrykke sult og tørst	☐ 1 = Ringe grad	☐ 2 = Mindre grad	☐ 3 = Nogen grad	☐ 4 = Høj grad	☐ 5 = Meget høj grad		
6. Beboerens evner fysisk (spise selv, drikke osv.)	☐ 1 = Ringe grad	☐ 2 = Mindre grad	☐ 3 = Nogen grad	☐ 4 = Høj grad	☐ 5 = Meget høj grad		
7. Beboerens evne til at bevæge sig rundt, fin og grov motorik (fysisk gå, koordinering, kan varetage af og påklædning).	☐ 1 = Ringe grad	☐ 2 = Mindre grad	☐ 3 = Nogen grad	☐ 4 = Høj grad	☐ 5 = Meget høj grad		
8. Beboerens evne til at udtrykke personlige behov (fx toilet besøg, personlig hygiejne)	☐ 1 = Ringe grad	☐ 2 = Mindre grad	☐ 3 = Nogen grad	☐ 4 = Høj grad	☐ 5 = Meget høj grad		
9. Beboerens evne til at indgå i en samtale/samspil (med 1 eller flere)	☐ 1 = Ringe grad	☐ 2 = Mindre grad	☐ 3 = Nogen grad	☐ 4 = Høj grad	☐ 5 = Meget høj grad		
Bemærkningsfelt - uddybende kommentar							

EKSEMPEL PÅ DOKUMENTATIONSPROCESSEN I NEXUS

Tilstandsoverblik

Type: Helbredstilstande x Status: Aktiv x Potentiel x

Tilstandsgrupper

- Problemer med mobilitet og bevægelse
ansigtslammelse
Aniette Weibrecht, 7. jun. 13:00
- Problemer med fødeindtag
Har velreguleret diabetes 2
Aniette Weibrecht, 5. apr. 13:51
- Mentale problemer**
Er i behandling med antipsykotisk medicin
Aniette Weibrecht, 21. sep. 11:25
- Cirkulationsproblemer
Har hjerteflimmer/kompressionsstrømper
Aniette Weibrecht, 19. jan. 07:14
- Respirationsproblemer
Aniette Weibrecht, 11. jun. 2019 08:54
- Kroniske smerter
Har i perioder svage smerter
Aniette Weibrecht, 18. jan. 11:43
- Problemer med synssans
Svagtseende
Aniette Weibrecht, 18. jan. 11:44
- Kognitive problemer
Har problemer med at huske sin medicin
Aniette Weibrecht, 18. jan. 11:47
- Problemer med vandladning
Aniette Weibrecht, 1. jun. 10:28

Mentale problemer

Fagligt notat
May June lider af fremskreden Alzheimers-demens. Har store kognitive udfordringer. May June går foroverbøjet og hælder til siden. Savelende/løbende mu... Vis mere

Nuværende vurdering
Er i behandling med antipsykotisk medicin

Forventet vurdering
Forventes udtrappet af præparatet

Beskrivelse

Udførelse

Betydning af udførelse

Borgers forventning og mål
Aniette Weibrecht, 21. sep. 2022 11:25

Årsager
Ingen data tilgængelige.

Udredning
Trivsel og adfærd Udfyldt 13. sep.

Indsatser
Indsatser | FSIII Opdateret 20. mar. 2019

- 2.16.17 Udtræning af medicin | Ikrafttrædelsesdato: 13/09/2022 | Leverandør: Demensområdet Svalegangen Bestilt 13. sep.
- 2.23.0 Psykisk støtte | Ikrafttrædelsesdato: 13/09/2022 | Leverandør: Demensområdet Svalegangen* | Par Bestilt 13. sep.

Faglig planlægning Planlæg Handlingsanvisninger

Handlingsanvisning

Titel
Mentale problemer - udtræning af medicin

Beskrivelse
- Der observeres med Trivsel og adfærd-skema hver torsdag. Der skal desuden observeres for bivirkningerne ved udtræning og om hendes færdigheder bli... Vis mere

2.16.17 Udtræning af medicin
Aniette Weibrecht, Udviklingskonsulent, Sundhed og Omsorg 13. sep. 13:37

Målinger
Ingen data tilgængelige.

Opgaver

Opgavetitel	Ansvarlig	Frist
Opfølgning på tilstande Mentale problemer	Demensområdet Svalegangen	29. sep.

Kopier og afslut

Observationer
Ingen data tilgængelige.

Tilstand

Fagligt notat, nuværende vurdering, forventet vurdering

Handlingsanvisning

Skema: Trivsel og Adfærd

Indsatser